

DANIELA SACERDOTI

Toskánske tajomstvo

Toskánske sestry: Kniha 2

Napínavý srdcovúci príbeh o zakázanej láske.

Ljndeni

Toskánske tajomstvo

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Daniela Sacerdoti

Toskánske tajomstvo – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

DANIELA
SACERDOTI

*Toskánske
tajomstvo*

Preložila Diana Ghaniová

Ljndeni

Copyright © Daniela Sacerdoti, 2025
Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2025
Translation © Diana Ghaniová, 2025

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať s cieľom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa. Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-4982-4
ISBN e-knihy 978-80-566-4988-6 (1. zverejnenie, 2025) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-566-4989-3 (1. zverejnenie, 2025) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-566-4987-9 (1. zverejnenie, 2025) (ePDF)

Venujem Auryn

PROLÓG

CASALTA, 1944

Je to ako vo sne, pomyslela si Viola, keď klačala medzi obrazmi a pritískala si ruky na hlavu, aby sa ochránila pred ohlušujúcim hrmením. Ibaže to nebol sen a ten hluk nebol hrom.

Obrazy prikrývali biele plachty, teraz už zaprášené od úlomkov padajúcich zo stropov, vždy keď zemou otriasol výbuch. Jedna z plachiet sa zošmykla: na Violu civela dokonalá tvár mladej ženy s tizianovými vlasmi a tmavými očami, so zlatým krúžkom ozdobeným perlou na vysokom čele. Bianca de' Mediciová, mladá dáma zvečnená farbami a zlatom.

Viola sa s každým zahrmením, ktoré mohlo roztrhať jej telo a všetko navôkol, čoraz viac triasla a z úst sa jej vydrala modlitba naučená v detstve. Okolo nej burácali výbuchy, za rozbitými oknami žiarili horiace stromy, drevený strop nad ňou mohol kedykoľvek vzplanúť, spolu s ním aj obrazy a napokon aj ona. Donekonečna sa modlila, lúčila sa s rodinou, so životom aj so svojím milovaným, ktorý bol niekde stratený, možno zranený, možno mŕtvy.

Chvíľa ticha. Svet akoby zadržal dych, znehybnel a stíchol: kopce, stromy, plamene, obrazy rozhádzané v podkroví.

Pokojné oči mladej renesančnej dámy vykúkajúcej spoza plachty sa opäť stretli s Violínymi. Videla, ako Bianca pomaly žmurkla: jej tmavé dúhovky zmizli pod viečkami s dlhočiznými mihalnicami, a potom sa znova objavili. Vyľakaná Viola nepochybovala o tom, že dievča na obraze zažmurkalo, a nepochybovala ani o tom, že v hlave počuje jej hlas.

Viola. Všetko bude, ako má byť. Sľubujem.

Znova sa ozval rachot a Viola sa schúlila do kľbka.

Tak takto vyzerá smrť, pomyslela si a čakala na posledný útok, ktorým sa všetko skončí.

PRVÁ KAPITOLA

CASALTA, 1985

BIANCA

Plecom som sa oprela o kamenný múr zohriaty od jesenného slnka. Sedela som na schodoch, ktoré sa šplhali po boku môjho toskánskeho domova, a hľadela som na fialkasté nebo, zvlnené kopce porastené cyp-
rusmi a záhrady okolo Casalty.

Ako to, že tu v Casalte vždy kvitnú ruže?

Od apríla do novembra boli ružové kriky posiate ružami vo všetkých farbách a odtieňoch: karmínovými, bielymi, ružovými a žltými, a v zime šípkové kriky zdobili jasnočervené plody. Teraz v októbri ma tešili moje obľúbené jemné ružové ruže so žltooranžovými srdiečkami. Každá bola jedinečná.

Hrôza pomyslieť, že sme o toto všetko takmer prišli. Hrôza pomyslieť, že sme takmer prišli o našu milovanú Casaltu. Hrôza pomyslieť, že by sme ostali bez domova.

Tolko sa toho pre mňa zmenilo. Nemohla som uveriť, že uplynulo len šesť mesiacov, odkedy sa náš život obrátil naruby. Ešte stále som sa z toho celkom nespamätala.

Štyri sestry Falconeriové – ja a moje dvojča Lucrezia, naša prostredná sestra Eleonora a najmladšia Mia – boli konečne zasa spo-

lu. A ja som nenachádzala slová, ktorými by som opisala, ako ma to potešilo a ako sa mi ulavilo, že už nemusím byť ochrankyňou svojich sestier, brániť jednej z nás v návrate, aby jej náš otec neublížil, a bdiť nad mladšími sestrami, aby to, čo zvýšilo z našej rodiny, zostalo bez ujmy...

Teraz som si konečne mohla vydýchnuť.

Manželstvo našich rodičov, mladej svojráznej umelkyne zo Škótska a staršieho tradičného talianskeho muža z vplyvnej rodiny, bolo rovnako nešťastné ako nevhodné.

Náš otec Fosco Falconeri, nie ktovieako milovaný patriarcha a tyran, zomrel a rodinný podnik na výrobu vína a oleja sa ocitol v troskách.

Naša matka, Emmeline McCrimmonová, sa nedávno po rokoch vrátila. Boli sme presvedčené, že dávno zomrela. Boli sme na jej pohrebe, chodievali sme jej na hrob, žiaľili sme, až nám to trhalo srdce, a verili sme, že odišla navždy... ale oklamali nás.

Naša matka nebola mŕtva.

Bola nútená odísť ďaleko od nás, svojich dcér, a nechať nás na tomto mieste. Otec ju od nás oddelil, a potom od nás odtrhol aj moju sestru Lulu, čím zničil našu rodinu.

Napokon však ani jeho krutosť nedokázala rozdeliť ženy z Casalty. Jeho smrť nás vyslobodila. Mama sa vrátila ako úspešná maliarka, taká bohatá, že dokázala zachrániť náš dom, našu Casaltu, aj podnik pred bankrotom, a moja krásna, tvrdohlavá, odvážna sestra Lucrezia, druhá polovica môjho srdca, sa vrátila ku mne, k nám, domov z vyhnanstva, do ktorého ju poslal náš otec.

Pohyb podo mnou ma prinútil sklopiť zrak – zjavila sa tam drobná tmavá hlava. Naša najmladšia sestra Mia sa vybrala na večernú prechádzku. V poslednom čase chodievala každý večer von sama. Sledovala som ju pohľadom s pocitom, že za súmraku vyzerá ako postava z rozprávky, rozmazaná čierna silueta, ktorá sa takmer kľže po kopci. Vedela som, že uvažuje nad maminým pozvaním na návštevu jej domu v Londýne, kde by mohli spolu maľovať.

Zrazu mi ten sladký teplý večer pripadal trochu melancholický, trochu zádumčivý. Tuhšie som si omotala šál okolo tela a zachvela som sa. Náhle ma prepadla túžba zavolať Miu naspäť, skôr ako zmizne.

Odkiaľ sa vzal ten nepokoj? Bol to nepríjemný pocit. Život rozťal všetky naše uzly, čo som ešte chcela?

Siahla som do vrečka na šatách a vytiahla brožúru preloženú napoly. Prstami som prešla po vytlačených slovách: *Scuola di Restauro*. Tri roky štúdia, aby som sa naučila reštaurovať maľby a sochy. Sen zhustený do dvanástich stránok plných lesklých obrázkov.

Budem ho mať raz na dosah?

„Si taká praktická, Bianca. Praktická, ale nie bystrá,“ vravieval mi otec, teda keď si všimol, že existujem. „*Lucrezia si v maternici privlastnila všetok rozum.*“

„Bianca?“ ozval sa spoza mňa hlas ešte stále s náznakom francúzskeho prízvuku po rokoch, ktoré jeho majiteľka prežila v Paríži. Obrátila som sa a uvidela Lulu, ako vylieza z okna mojej izby.

Vidieť ju bolo ako hľadiet do zrkadla. Lucrezia a ja sme boli jednovaječné dvojčatá, ale boli medzi nami drobné rozdiely: obe sme po našej škótskej mame zdedili ryšavé vlasy, modré oči a svetlú pleť, ale Lulu mala vlasy viac mahagónové a ja zasa medové.

Naša najmladšia sestra Mia bola tmavšia a vlasy zdedila po Falconeriovcoch, no s jej očami sa genetika zahrála: jedno bolo orieškovo-hnedé a druhé modré s hnedými fliačikmi. Rozdiel bol očividný len v jasnom svetle, ale aj keď nebol až taký viditeľný, dodával jej magický, trochu strašidelný výraz.

Nevyslovenou pravdou však bolo, že najkrajšia z nás bola prostredná sestra Nora: s mandľovými zelenými očami, so zlatistou pleťou, šticou čiernych vlasov, ktoré si strihala nakrátko, aby vynikla jej dlhá, pôvabná šija, a svojim jednoduchým *bytím*, ktoré fascinovalo všetkých, čo sa s ňou zoznámili. Zvyčajný neformálny športový odev však jej krásu nezakrýval, ale skôr zvýrazňoval, hoci som pravdepodobne bola zaujatá, lebo všetky tri moje sestry mi pripadali ako tie najkrajšie stvorenia na svete.

Lucrezia si ku mne prisadla a ja som strčila brožúru naspät do vrecka. Rukami si objala dlhé štíhle nohy – ja, ona aj Nora sme boli nadpriemerne vysoké, predovšetkým Nora, zatiaľ čo Mia bola drobná ako víla.

Rýchlo som sa zatvárila pokojne, aby som zakryla akýkoľvek náznak melanchólie – no utajiť pred sestrou, ako sa cítim, vôbec nebolo ľahké. Bola nielen moje dvojča, ale dokázala vidieť aury druhých ľudí, farebné glorioly okolo ich tiel, ktoré prezrádzali ich myšlienky a stav mysle. Stávalo sa to len vtedy, keď boli niečie pocity dostatočne silné na to, aby sa takto prejavili, alebo keď mala Lulu s danou osobou určitý vzťah. Uvažovala som, akaj farby je teraz tá moja.

Každá z nás, sestier Falconeriových, zdedila po matke určitý dar. Tieto dary z matkinej strany rodiny nám však život vôbec neuláhčili. Otec bol z nich zhnusený a vydesený.

Lulu videla aury, Nora v márnej snahe získať si otcovu náklonnosť svoj dar potlačila do takej miery, že sme ani nevedeli, aký vlastne je, Mia bola z nás štyroch najmagickejšia a jej nadprirodzený dar spočíval v tom, že *vedela veci, ktoré by nemala vedieť*, ako sa sama vyjadrila. A čo sa týka mňa...

Dokázala som vidieť výjavy a ľudí z dávnych čias paralelne so súčasnosťou, takže môj život akoby vždy visel medzi prítomnosťou a minulosťou. Ktovie prečo sa mi to stávalo len v Casalte: môj domov a okolité záhrady boli pozadím minulých čias.

Moje schopnosti však po Lucreziinom odchode zmizli a už nikdy sa nevrátili. Bolo to, akoby spolu s mojím dvojčatom odišla aj moja duša. Po sestrinom návrate som dúfala, že znova nájdem svoj dar, ale zatiaľ sa to nestalo. Môj šiesty zmysel vyhasol a už som nedokázala vidieť, ako dejiny Casalty ožívajú, akoby sa všetko odohrávalo tu a teraz, rovno pred mojimi očami. Radšej som nemyslela na to, čo som stratila, ale občas som si nemohla pomôcť.

„Dnes večer si už skončila?“ opýtala som sa.

„Tu je *stále* čo robiť!“ Lucrezia pokrčila plecami. Aj po dlhom dni strávenom prácou vyzerala úžasne. Aký veľký rozdiel v porovnaní

s tým, aká bola po návrate, rozpačitá a zatrpknutá, až som sa bála, že som ju navždy stratila!

Napodobnila som jej úsmev. Keď som videla jej spokojnosť pri práci aj v láske po tom všetkom, čo zažila, hrialo ma to pri srdci. Pohľadom som kĺzala po jej črtách, rovnakých ako tie moje, a vnímala som jedinečný odtieň jej ryšavých vlasov, ktorý som doteraz videla len u svojej sestry a na obrazoch. Vrátila sa pred šiestimi mesiacmi, ale v istých okamihoch som tomu ešte stále nemohla uveriť, vpíjala som sa do nej ako do maľby v múzeu, a snažila som sa presvedčiť samu seba, že moja sestra je tu a teraz naozaj so mnou.

„Ako sa máš, Bianca?“

„Dobre,“ odvetila som bezmyšlienkovite ako vždy. Nebola som zvyknutá, že sa ma niekto pýta, ako sa mám. Nebola som zvyknutá, že som niekto, o koho sa ľudia boja. *Ja* som si vždy robila starosti o druhých.

Lulu podľa očakávania zdvihla obočie. Nedala sa oklamať.

„Tvoja aura je dnes večer slabá. Niežeby som ju potrebovala vidieť, aby som vedela, ako sa cítiš.“

Pokúsila som sa pretaviť svoje nejasné pocity do slov. „Všetko sa vyriešilo, no nie? Si s nami doma, mama sa vrátila do našich životov... Opäť sme rodina.“

„Ale?“ povzbudila ma Lucrezia.

Nadýchla som sa. „Ale... nikto ma *nepotrebuje* tak ako predtým.“

Och. Tie slová zo mňa vyšli neplánovane, nečakane. Akoby mali vlastnú vôľu, ktorá prevalcovala tú moju.

„To nie je pravda! Všetky tá potrebujeme. Hlavne ja po toľkých rokoch bez teba! Potrebujem ťa viac ako kedykoľvek predtým, Bianca. A Mia a Nora tiež, hoci Nora by poprela, že niekoho potrebuje. Ale...“

Čakala som.

„Všetky si teraz hľadáme svoju cestu,“ pokračovala Lucrezia. „Starala si sa o túto rodinu a všetky si nás chránila. Môžeš trochu poľaviť. Prišiel čas postarať sa o seba.“

Tak. Čítala vo mne ako v otvorenej knihe.

Znova som vytiahla z vrečka brožúru a bez slova som ju podala Lulu. Otvorila ju a na tvári sa jej zjavil úsmev.

„Vyzerá to skvele. Uvažuješ o tom, že sa prihlásiš?“

„No, ja neviem...“

„Musíš! Máš moju plnú podporu! A určite aj našich sestier!“

„Skôr ako sa do toho pustím, treba vyriešiť kopy problémov...“

„Problémy sú tu *vždy*. Nič sa nezaobíde bez problémov. Treba sa im len postaviť a vyriešiť ich. Nie si sama, vieš? Povedz mi, čo stojí medzi tebou a týmto?“ Zamávala brožúrou ako vejárom.

„No, po prvé, potrebujem si nájsť platenú prácu, v ktorej aj niečo zarobím. Nech si našetrím toľko, aby som sa mohla na budúci semester prihlásiť.“

V terajšej práci som s kamarátkou Camillou viedla charitatívnu organizáciu Legami. Pomáhali sme zraniteľným ľuďom v každodennom živote: vyberali sme pre nich lieky, nakupovali potraviny, platili účty a všeobecne sa starali o drobnosti, ktoré môžu byť podstatné, keď sa vám do cesty postaví vek alebo choroba. Predpokladám, že starostlivosť o druhých je v mojom živote tak trochu konštanta.

S Camillou sme si vyplácali len skromné mzdy a ja som sa nechcela spoliehať na sestry. Otec nás zanechal na mizine. Áno, mama síce odkúpila Casaltu, ale falconeriovský podnik sa ešte stále spamätával, a to aj vďaka Lucreziinej šikovnosti. Nora mala jazdeckú školu, Mia predávala obrazy; teraz by som mala svojou troškou prispieť aj ja.

Lulu pokrútila hlavou. „To nie je problém, náš podnik je na tom už lepšie...“

„Nie. Chcem sa užiť sama. Nebudem o tom vyjednávať. A okrem toho...“

„Čo, Bianca?“ prihovárala sa mi jemne.

„Odišla by som od Camilly, odišla by som od ľudí, o ktorých sa staráme. *Potrebujú* ma.“

„Sama vravíš, že Camilla je schopná. Nájde niekoho iného, obe môžete hľadať človeka, ktorý by ťa mohol zastúpiť. Viem, že Legami je

tvoje dieťa,“ dodala Lucrezia, keď som otvorila ústa a chcela niečo namietnuť. „Som si však istá, že sa nájde niekto, kto ťa zastúpi s rovnakou oddanosťou. A srdcom.“

„To je to správne slovo, *oddanosť*.“ Vzdychna som si. „Som im *oddaná*. Dlhujem im, že zostanem pri nich.“ Myslela som na starých ľudí v miestnom domove dôchodcov Villa Lieta, na rodiny, za ktorými som chodila, na všetkých ľudí, čo sa na mňa spoliehali.

„Dlhuješ sama sebe, aby si šla za svojimi snami, Bianca. V rovnici je aj to, čo chceš, čo potrebuješ a po čom túžiš ty. Nielen my sestry, rodina, Legami, Camilla... Kde je v tom všetkom Bianca?“

„Predtým som zbožňovala to, čo robím. Ešte stále to zbožňujem. Ale...“

„... ale už si z toho vyrástla. To sa stáva. Tak ako som ja vyrástla zo života v Paríži a teraz som tu,“ povedala s úsmevom Lucrezia.

„Budem im chýbať a oni budú chýbať mne,“ trvala som na svojom.

„Pravdaže budeš a pravdaže budú, ale o tom je zmena. Rozlúčiš sa s vecami a ľuďmi, necháš ich za sebou a privítaš vo svojom živote niečo nové. A jedného dňa sa rozlúčiš aj s tým a príde zasa niečo nové.“

„Áno, pravdaže.“ Zovrelo mi žalúdok. Moje dvojča možno zmeny zvláda s ľahkosťou, ale ja nie. Pre mňa každá zmena znamená úzkosť.

„Nezmizneš z povrchu zeme! Stále za nimi môžeš chodiť a ubezpečovať sa, že sa majú dobre, aj že Camilla sa má dobre...“

Nakoniec zo mňa vyletela moja najhlbšia a najtajnejšia obava.

„Neviem, či to dokážem, Lucrezia. Ja nie som tá *bystrá!* Tebe to páli, pamätáš?“

Okolité tmavé kopce sa črtali na pozadí fialkastej oblohy a na úpätiach sa zhromažďovali biele chuchvalce hmly. Na oblohe sa zjavili hviezdy, ktoré žiarili ako perly na zamate.

Moje tvrdé slová viseli medzi nami.

„Čože?“

Pozrela som na sestru, oči jej potemneli.

„Možno skrátka nedokážem...“ začala som.

„Odkiaľ si to vzala? Ten názor, že ty nie si bystrá a mne to páli?“

„Neviem, bolo to tak vždy...“

„Nie, *nebolo*. Nefunguje to tak, že v lone našej matky bola jedna hruda inteligencie a ja som ju dostala a ty nie. Vravieval ti to *otec*, však? A ako v podstate všetko, čo kedy vyslovil, aj toto je lož. Je to nezmysel! Povedal to, aby ťa udržal pod kontrolou! Aby ti ublížil. Povedal by nám čokoľvek, len aby sme ho nespochybňovali. Mne vravieval, že som protivná, pamätáš? Ja som bola nepríjemná, ty si bola hlúpa, Mia bola čudná a Nora vôbec *neexistovala*. Je to všetko pravda, Bianca? Lebo ak nie si taká bystrá, ja som protivná a nepríjemná.“

Aj v šere som videla, že Lulu zružovali líca.

„Nikdy si nebola protivná ani nepríjemná.“

„A ty si nikdy nebola hlúpa.“

Oči mi zrazu zaliali slzy.

Možno bolo to, čo mi – nám – otec vrazil, *naozaj* nezmysel.

Možno to bola *naozaj* lož. A ja som tomu vždy verila, v hĺbke duše som si vždy myslela, že svet je pre mňa príliš zložitý.

Lucrezia ma chytila za ruku. „Skús to, Bianca. Chop sa svojho života. Sľúb mi to.“

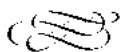
„Áno. Sľubujem,“ povedala som a v prítmí som ju pobožkala na hladké studené líce.

V tú noc som musela myslieť na náš rozhovor. Prehadzovala som sa a obracala, nemohla som zaspáť. Lulu mala pravdu: *strach* bol celé roky mojím druhým menom. A keď ma prvý raz ovládol, môj dar, moja najhlbšia a najvzácnejšia časť, zmizol, akoby v mojom srdci a duši nebolo miesto pre oboje.

Neexistovala jediná spomienka z môjho detstva, v ktorej by nevystupoval môj dar. V duchu som sa vrátila do tých nevinných čias, skôr ako sa svet okolo mňa rozpadol, keď som bola ešte celá – keď sa v mojej izbe zjavila neznáma žena, sedela na parapete a spievala pieseň z dávnych čias...

DRUHÁ KAPITOLA

CASALTA, PRED OSEMŇASTIMI ROKMI

BIANCA

Nepamätám sa, kedy sa môj dar prejavil prvý raz. Bola som primalá, ešte dieťa v matkinom náručí. Mama mi však povedala, že som zvykla ukazovať do prázdnych kútov a so smiechom tlieskať rukami, alebo sa prikrčiť, akoby som počula nečakaný hluk, a dokonca aj vystrašene plakať. Už ako bábätko som videla, ako mi pred očami ožívajú ľudia a scény z minulosti Casalty.

Pamätám sa však, kedy som si prvý raz uvedomila, že Lulu nevidí to, čo ja, a že to platí aj o mojich zvyšných sestrách a ostatných ľuďoch. Mala som zhruba päť alebo šesť rokov a ešte stále som bola presvedčená, že celý svet je medzi múrmi Casalty, s mojou rodinou, a že môj dar je skrátka šiesty zmysel, ktorý má každý.

Sedela som na posteli v izbe, ktorú mama pomalovala bielymi ružami a lúčnymi kvetmi, obrátená k oknu a Lulu mi mávala rukou pred očarenou tvárou.

„Bianca?“

„Pssst! Tá dáma spieva!“

Pri okne sedela žena v dlhých modrých šatách, v ruke držala niečo, čo v mojich detských očiach vyzeralo ako palica omotaná nitou – až

neskôr som sa dozvedela, že to bolo vreteno –, priadla vlnu a spievala si v jazyku, ktorému som nerozumela.

Lulu pozrela na okno, z ktorého sa dalo vyjsť na kamenné schody, kde som ešte v to ráno sedela. Dotkla sa parapetu, pozrela von, a potom sa obrátila ku mne. „Nikto tu nie je.“

Bola som presvedčená, že žartuje, že si zo mňa utahuje – lebo dáma v modrom sedela rovno predo mnou a jej spev sa ozýval po celej izbe. Mala som to pred očami aj v ušiach, nedalo sa to prehliadnuť. Na hlave mala biely čepiec a ruky tmavé a štíhle...

„Je *tamto!*“

„Nikoho nevidím! A ak tu niekto je, ako to, že sa dokážem dotknúť kameňa?“ sestra niekoľkokrát udrela po parapete.

Ako to dokázala? Ako sa mohla Lulina ruka dotknúť kameňa, na ktorom sedela žena s vretenom?

„Je tam, je *tam!*“ opakovala som zúfalo. Zaplavil ma hrozný pocit, že nemôžem veriť vlastným očiam.

Celá príhoda sa skončila plačom nás oboch. Lulu rozrušilo, že rozrušila *mňa*, a ja som bola otrasená a zmätená. Zrazu som sa nemohla spoliehať na svoje oči a uši. Mama nás vzala do náručia a pomedzi vzlyky a slzy sme jej rozpovedali, čo sa stalo.

„Ona vraví, že tá dáma tam nie je, ale ona tam *je!* Ukážem ti ju, mami!“ Chytila som ju za ruku a začala som ju ťahať k svojej izbe. Keď sme prekročili prah, zazdalo sa mi, že biele ruže namalované na strope a stenách sa zachveli a preskupili, akoby chceli ukázať na dámu, ktorá si ešte stále pohmkávala.

„Pozri sa! Je *tam!*“

Mama sa ku mne s úsmevom obrátila. Jej pokojný výraz mi napovedal, že sa nemám čoho báť a to, čo sa deje, je správne a dobré.

„Podťe von, dievčatá.“

Keď sme potrebovali niečo prebrať ďaleko od zvedavých uší, vždy sme sa uchýlili na kamenné schody, ktoré viedli po celej dĺžke nášho domu. Už vtedy, keď sme boli malé, sme mali pocit, že v našom dome sa

stretávajú dva svety – svet môjho otca a jeho mužov a svet žien, mamy, jej dcér a našej domácej Matilde. V tých dôverných, takmer tajných okamihoch, keď sme boli s mamou samy, sa s nami zhovárala po anglicky. Otec to zakázal, lebo sa domnieval, že sa budeme mýliť, a tak sa z angličtiny stal tajný jazyk, ktorý sme používali len s mamou.

Ešte stále som plakala, bola som celá rozhorúčená a rozrušená. Mama ma objala okolo pliec a pozrela mi do očí – jej pohľad ma trochu upokojil.

„Jasné, že ti verím,“ povedala ticho. „Ale ani Lucrezia, ani ja ju nevidíme. Nikto iný ju nevidí. Myslím si, že toto je tvoj dar, Bianca. Máš Zrak.“

Vtedy som tomu ešte celkom nerozumela. Ako by som mohla?

„Neboj sa ničoho, čo uvidíš, nemôže ti to ublížiť, sľubujem. A pamätaj, nikdy to nespomínaj pred nikým okrem mňa, Lulu a vašich mladších sestričiek. Nikdy, *nikdy* nedovoľ, aby sa o tom dozvedel tvoj otec, aby to čo i len tušil. Bude to naše tajomstvo, dobre?“

„Bude to naše tajomstvo,“ zopakovala som.

V nasledujúcich rokoch som si to opakovala znova a znova: *Je to naše tajomstvo*, vždy keď mi mama pripomenula, aby som o tom nehovorila. Chcela mi to vštepíť, aby som sa ani náhodou nepomýlila.

Až po rokoch, po tom, čo sa stalo mame a Lulu, som naplno pochopila hĺbku otcovho strachu a odporu k našim darom a dôsledky toho, že sa o nich dozvedel.

Istý čas mi trvalo, kým som pochopila, čo je vlastne Zrak. Minulosť a prítomnosť sa predou mnou miešali a čas fungoval vo vrstvách – dokázala som ich od seba oddeliť a prepadnúť sa do dávno stratených dôb. Môj malý svet obývala nielen moja rodina, Matilde, ľudia z mäsa a kostí, ktorí sa pohybovali v okolí Casalty, ale aj ľudia z dávnych čias, ktorých som postupne spoznala a stali sa súčasťou môjho života.

Videla som vojakov v brnení, ako pochodujú po kopci a zapalujú táborový oheň v našej záhrade, dievčatá v širokých šatách a klobúkoch, ako sa prechádzajú pomedzi naše ruže, deti, ako skáču škôlku na dvore, zatiaľ čo ich matka perie, sklonená nad širokou drevenou kaďou.

Za našimi omietnutými a namaľovanými stenami sa zjavovali kamené múry a namiesto terakotových dlaždíc som kráčala po voňavej tráve vyrastajúcej z kamenných podláh, videla som gobelíny nad našimi oknami, otvorený oheň namiesto nášho kozuba. Počula som zavýjať vlky, ktoré pred stovkami rokov lovili až dovtedy, kým nevyhynuli, zvuky starodávnych bubnov a flaut, tiché hlasy zhovárajúce sa v kútoch.

Občas som bola nadšená a v nemom úžase, inokedy som sa bála a utekala som za mamou, ktorá mi pomáhala vo všetkom sa zorientovať: ale vždy som to vnímala ako niečo normálne, všedné, šiesty zmysel, ktorý bol rovnaký ako zvyšných päť.

Zakrátko som pochopila, že sa mi to stávalo len v Casalte a nikde inde. Dodnes neviem prečo. Zvyšok sveta mi pripadal dosť nezaujímavý, keď som ho porovнала so zaujímavými a zvláštnymi výjavmi z domova. Občas som sa sama seba pýtala, nakoľko to bol *môj* dar a nakoľko patrila Casalte, a ja som bola len sprostredkovateľka. Akoby som bola ľudský detektor kovov, ale namiesto kovov som odhaľovala spomienky. Postupne som totiž pochopila, že ľudia, ktorých som videla, nie sú duchovia, duše uväznené medzi dvoma svetmi: boli to odtlačky minulosti.

A mama nám vždy pripomínala, aby sme si svoje dary nechali pre seba. Vedela alebo tušila o nich iba domáca Matilde, ktorá u nás pracovala od nášho detstva, a aj z nej som mala pocíti, že celkom neverí, že tie dary naozaj máme. Podľa nej to skrátka bola naša priveľká predstavivosť. Matilde bola praktická spoľahlivá žena, ktorá bola mame a nám nesmierne oddaná.

Nebola to však moja predstavivosť. Minulosť sa predou mnou zhmotňovala tak intenzívne, tak pohlcujúco, že som mala buď pocíti, že som tam, alebo že ľudia, ktorých som videla, sú *tu*, naživo, s nami. Niekedy som to ani nedokázala rozlíšiť. Ľudí okolo mňa to občas znepokojovalo, ale so sestrami sme boli zvyknuté, že náš život je skrátka taký.

Viola ku mne prvý raz prišla, keď sme boli ešte batolátá. Hrala sa v obývačke na zemi s dreveným domčekom a drevenými bábikami, ktoré sa tvarom trochu ponášali na kolky, s hlavou s vlnitými čiernymi

vlasmi sklonenou nad hračkami a bielymi sandálmi. Pri nej sedela žena oblečená vo fialovom – inštinktívne som vedela, že je to jej matka. Perly okolo ženinho krku viseli Virole rovno pred očami a ona sa ich drobnou rúčkou pokúšala chytiť. Otca som vidala len zriedka, a to ma upokojovalo: stačila mi aj intenzívna a nepríjemná prítomnosť vlastného otca.

Zatiaľ čo ostatné zjavenia zostávali rovnaké, Viola sa menila a rástla spolu so mnou, od batolaťa až po dvanásť rok života, teda do chvíle, keď môj Zrak zmizol, Lucrezia odišla a ja som ju stratila.

Dovtedy bola Viola mojou stálou spoločníčkou, vymyslenou kamarátkou, ktorá vôbec nebola vymyslená, ale skrátka už dávno zomrela. A predsa som ju mala rada, akoby tam žila s nami, a jej časová os akoby plynula popri mojej.

Spolu s ňou som vidala aj jej rodinu, otca s tmavými fúzmi a pôvabnú matku v hodvábných a šifónových šatách, ktorá celkom nezapadala do vidieckeho prostredia. Vidala som Violu, ako za daždivých dní sedí pri kuchynskom stole, robí si domáce úlohy, píše do tenkých čiernych zápisníkov, sledovala som, ako oslavuje narodeniny a Vianoce, ako sa krúti pred zrkadlom v nových šatách, ako sa vracia zo školy s koženou aktovkou na chrbte, ako sa s kamarátkou vkráda do matkinej izby a obe si nešikovne nanášajú na tvár mejkap.

Často sme sedeli mlčky, ja som si čítala a Viola vyšívala alebo šila, ako ju to naučila matka. Jej tichá prítomnosť v Casalte bola pre mňa rovnako normálna ako prítomnosť mojich sestier. Nech to znie akokoľvek čudne, bola mojou najlepšou kamarátkou. Delila nás len rieka času.

Lulu na Violu dokonca žiarlila a občas sme sa kvôli nej hádali.

„Kiežby som ju videla. Veď ju máš radšej ako mňa!“

„Nemám! Ty si moja sestra. Ona je moja kamarátka.“

„Nemôže sa s tebou ani rozprávať.“

Osobne som si tým nebola istá.

Jedného dňa som sa jej prihovorila, šepkala som tak, aby to nikto iný nepočul, a Viola sa rozhládla, akoby hľadala zdroj zvuku.